

Uvod

Izborni sudionici na izborima općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: jedinica samouprave) u kojima se zamjenici biraju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava i na izborima zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina odnosno zamjenika općinskih načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda dužni su financiranje izborne promidžbe voditi u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima („Narodne novine“, broj 29/19 i 98/19, dalje: Zakon o financiranju). Izbori će se održati **16. svibnja 2021. godine.**

Tijelo nadležno za provedbu nadzora financiranja i pravilnosti izborne promidžbe na navedenim izborima je Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo). Nadzor financiranja izborne promidžbe Državno izborno povjerenstvo obavlja u suradnji s nadležnim izbornim povjerenstvima.

Državno izborno povjerenstvo nadzire poštivanje odredbi Zakona o financiranju koje se odnose na izbornu promidžbu, financijske račune koji se odnose na financiranje izborne promidžbe, prikupljanje donacija i troškove izborne promidžbe, izvještavanje o financiranju izborne promidžbe te ostale aktivnosti vezane uz financiranje izborne promidžbe izbornih sudionika.

Ovaj vodič napravljen je s ciljem da se izbornim sudionicima pomogne u pripremi svih potrebnih dokumenata i organiziranju transparentne izborne promidžbe, u skladu s odredbama Zakona o financiranju i Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20 i 144/20).

Izborna promidžba

Definicija izborne promidžbe

Izborna promidžba je skup radnji koje poduzimaju sudionici izborne promidžbe, a koje se odnose na vlastito javno predstavljanje te javno predstavljanje i obrazlaganje vlastitih izbornih programa u svrhu uvjeravanja birača da glasuju za njih.

Subjekti nadzora financiranja izborne promidžbe

Subjekti nadzora financiranja izborne promidžbe (dalje: kandidati) su:

- kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači
- kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači
- kandidati za zamjenike općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači.

Trajanje izborne promidžbe

Izborna promidžba počinje danom objave zbirnih lista kandidatura, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

Definicija financiranja

Financiranjem se smatra stjecanje financijskih sredstava te primanje usluga ili primanje proizvoda bez obveze plaćanja, u svrhu potpore i promicanja političkog djelovanja kandidata, te trošenje financijskih sredstava, odnosno korištenje proizvoda i usluga za političko djelovanje, u skladu sa Zakonom o financiranju.

Izvori sredstava za financiranje izborne promidžbe

Kandidati mogu financirati izbornu promidžbu iz:

- vlastitih sredstava
- sredstava političke stranke koja je predložila kandidata
- donacija.

Vlastita sredstva kandidata

Vlastita sredstva kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana su osobna sredstva fizičkih osoba - tih kandidata i osobna sredstva fizičkih osoba – zamjenika tih kandidata koji se kandidiraju zajedno s njima.

Vlastita sredstva kandidata za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina su osobna sredstva fizičkih osoba – tih kandidata.

Vlastita sredstva kandidata za zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda su osobna sredstva fizičkih osoba – tih kandidata.

Vlastitim sredstvima kandidata smatraju se i prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju, na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe.

Vlastita sredstva koja kandidati namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje izborne promidžbe.

Kandidati mogu uplatiti vlastita sredstva na poseban račun za financiranje izborne promidžbe do dana zatvaranja tog računa.

Sredstva političke stranke koja je predložila kandidata

Sredstva za financiranje izborne promidžbe za kandidata koja osigurava politička stranka koja je predložila kandidata, politička stranka dužna je uplatiti na poseban račun kandidata za financiranje izborne promidžbe.

Na iznos sredstava koja politička stranka uplaćuje na poseban račun kandidata za financiranje izborne promidžbe, kao i na donacije u obliku proizvoda i usluga koje osigurava politička stranka koja je predložila kandidata, ne odnose se odredbe Zakona o financiranju o ograničenju iznosa donacije, ograničenju roka prikupljanja donacija te o zabrani financiranja od političkih stranaka kao neprofitnih organizacija.

Sredstva koja politička stranka uplati kandidatu za financiranje izborne promidžbe i sredstva koja kandidat uplati političkoj stranci nakon izborne promidžbe sukladno Zakonu o financiranju smatraju se prihodima od povezanih neprofitnih organizacija.

Korištenje sredstava prikupljenih za financiranje izborne promidžbe

Sredstva prikupljena za financiranje izborne promidžbe mogu se koristiti samo za podmirenje troškova izborne promidžbe.

Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih izbornih programa te pozivanja birača da za njih glasuju, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa.

Navedena sredstva **ne smiju se koristiti** za:

- podmirenje osobnih troškova kandidata, kao što su npr. troškovi za osobnu odjeću, otplatu dugovanja, osobni troškovi članova obitelji, te za
- podmirenje drugih troškova koji nisu izravno povezani s izbornom promidžbom.

Za potrebe izborne promidžbe **zabranjeno je**:

- koristiti sredstva državnog proračuna ili proračuna jedinica samouprave koja kandidati, kao državni dužnosnici ili izabrani dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave, koriste u obavljanju svojih dužnosti
- koristiti uredske prostorije, službena vozila i uredsku opremu državnih tijela i jedinica samouprave, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štíćenim osobama.

Poseban račun za financiranje izborne promidžbe

Tko je dužan otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe?

Poseban račun za financiranje izborne promidžbe dužni su otvoriti:

- **KANDIDATI** za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači
- **KANDIDATI** za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači
- **KANDIDATI** za zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači.

Poseban račun za financiranje izborne promidžbe otvara se na ime i prezime kandidata.

Vođenje poslovnih knjiga

Kandidati su dužni od dana otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe voditi:

- Knjigu blagajne

- Knjigu primitaka i izdataka
- Popis dugotrajne nefinancijske imovine
- Knjigu potraživanja i obveza

Knjiga primitaka i izdataka vodi se prema novčanom računovodstvenom načelu, u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Što je poseban račun za financiranje izborne promidžbe?

Poseban račun otvoren od strane kandidata je račun građana za posebne namjene (za financiranje izborne promidžbe) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se primaju uplate donacija za financiranje izborne promidžbe i obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe.

Na poseban račun za financiranje izborne promidžbe ne smiju se primati druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.) niti se sredstva prikupljenih donacija s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne promidžbe.

Rok za otvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe

Osobe koje se namjeravaju kandidirati dužne su otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe **najkasnije s danom podnošenja kandidature, a najranije ga mogu otvoriti 6 mjeseci prije roka predviđenog za održavanje izbora.**

Korisnički podaci za ulazak u informacijski sustav za nadzor financiranja

Zahtjev za dodjelu korisničkih podataka za ulazak u informacijski sustav za nadzor financiranja (dalje: zahtjev) podnosi se na sljedeći način:

- Do početka roka za predaju zbirnih lista kandidatura zahtjevi se podnose Državnom izbornom povjerenstvu putem on-line aplikacije za podnošenje zahtjeva (dalje: on-line aplikacija). Navedenoj on-line aplikaciji može se pristupiti putem poveznice na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr. Uz zahtjev je potrebno dostaviti unosom u on-line aplikaciju *ugovor o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te specijalnu punomoć u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje financijskih izvješća.*
- Tijekom roka za predaju zbirnih lista kandidatura, zahtjevi se predaju putem propisanog obrasca obavijesti o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe. Navedeni obrazac bit

će dostupan na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva zajedno sa svim ostalim obrascima za postupak kandidiranja. Uz navedeni obrazac potrebno je nadležnom izbornom povjerenstvu dostaviti *ugovor o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te specijalnu punomoć u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje financijskih izvješća.*

Ako je zahtjev predan putem on-line aplikacije Državnom izbornom povjerenstvu prije podnošenja zbirne liste kandidatura tada je prilikom podnošenja zbirne liste kandidatura nadležnom izbornom povjerenstvu, uz propisane obrasce za podnošenje zbirne liste kandidatura, potrebno dostaviti i ugovor o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te specijalnu punomoć u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje financijskih izvješća.

Rok za zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe

Kandidati su dužni dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe (krajnji rok za zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe je 135 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora).

Kandidati su dužni najkasnije u roku od 8 dana od dana zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe:

- dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu potvrdu banke o zatvaranju računa
- unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja podatke o zatvaranju posebnog računa.

Ovrha sredstava s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe

Sredstva s posebnih računa za financiranje izborne promidžbe izuzeta su od ovrhe, osim ovrhe za naplatu troškova izborne promidžbe.

Raspoređivanje neutrošenih sredstava preostalih na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe kandidata

Ako na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe kandidata nakon završetka svih transakcija, preostanu neutrošena sredstva (vlastita sredstva, donacije i sredstva naknade troškova izborne promidžbe), do dana zatvaranja računa kandidati su dužni:

- a) preostali iznos vlastitih sredstava vratiti uplatiocima vlastitih sredstava razmjerno uplaćenom iznosu

b) preostali iznos donacija i sredstava naknade troškova izborne promidžbe:

– kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, kandidati za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina i kandidati za zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda, a koje je kandidirala politička stranka, dužni su uplatiti na središnji račun političke stranke koja ih je kandidirala. Uplata preostalih neutrošenih sredstava s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe na središnji račun političke stranke ne smatra se donacijom.

– kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, kandidati za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina i kandidati za zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda, a koje su kandidirali birači, mogu navedena preostala neutrošena sredstva sa svojih posebnih računa za financiranje izborne promidžbe donirati za opće društvene potrebe, a ako sredstva nisu donirana, vraćaju se uplatiocima razmjerno uplaćenom iznosu.

Donacije

Donacije ili dobrovoljni prilozi su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, kandidatima za financiranje izborne promidžbe.

Prikupljanje donacija u novcu za financiranje izborne promidžbe

Za financiranje izborne promidžbe, fizičke i pravne osobe mogu davati donacije kandidatima jednokratno ili više puta, vodeći računa o ograničenju iznosa donacije.

Donacije u novcu donator uplaćuje na poseban račun za financiranje izborne promidžbe kandidata.

Fizičke i pravne osobe koje daju donacije, dužne su kandidatima dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Ugovor o donaciji

Za donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kuna, donator i kandidat su dužni zaključiti ugovor. Uz ugovor potrebno je priložiti i izjavu donatora da se protiv njega ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kuna, za koje nije zaključen ugovor, kandidati su dužni prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu, te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Neprihvatanje odnosno odbijanje donacija

Ako kandidati ne žele zadržati donaciju koja je uplaćena na njihov poseban račun za financiranje izborne promidžbe, od strane pojedine fizičke ili pravne osobe, a za koju nije zaključen ugovor, mogu je odbiti na način da iznos takve donacije uplate u državni proračun, najkasnije u roku od 8 dana od dana uplate takve donacije.

Prikupljanje donacija u nenovčanim oblicima za financiranje izborne promidžbe

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati potvrdu na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na kandidata.

U skladu sa Zakonom o financiranju, pod uslugama se ne smatra dobrovoljni rad volontera.

Obrazac potvrde propisan je Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja („Narodne novine“, broj 71/19, dalje: Pravilnik) i isti se, nakon unosa donacija, može i ispisati iz informacijskog sustava za nadzor financiranja.

Ukupna dopuštena vrijednost donacija

DONACIJE FIZIČKIH OSOBA

Ukupna dopuštena vrijednost donacija fizičke osobe za financiranje izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 kuna pojedinom kandidatu.

U skladu sa člankom 4. Zakona o obrtu („Narodne novine“, broj 143/13, 127/19 i 41/20), obrtnik je fizička osoba.

DONACIJE PRAVNIH OSOBA

Ukupna dopuštena vrijednost donacija pravne osobe za financiranje izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 kuna pojedinom kandidatu.

Vrijednosti donacija koje prelaze dopuštene iznose, kandidati su dužni prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Rok za prikupljanje donacija

Donacije se mogu prikupljati najkasnije do završetka izborne promidžbe, dakle 14. svibnja 2021. do 24:00 h.

Evidencije o primitku donacija i izdavanje potvrda o primitku donacija

Kandidati su dužni voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje izborne promidžbe te izdavati potvrde o primitku donacija (obrazac Potvrde o primitku donacije iz Pravilnika) na način koji pruža dokaz da je potvrda zaista i poslana (npr. putem povratnice, telefax-a, e-maila i sl.). Kandidati su dužni voditi i evidenciju o uplaćenim vlastitim sredstvima za financiranje izborne promidžbe.

Prilikom uplate donacija putem naloga za uplatu, kandidati su dužni dati uputu donatorima da u dijelu „poziv na broj odobrenja“ donatori upišu svoj OIB/ broj putovnice kako bi mogli izdati valjanu potvrdu o donacijama i kako bi mogli ispuniti Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe.

Što u slučaju primitka donacija nakon završetka izborne promidžbe?

Kandidati su dužni odmah prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu donacije koje se prime nakon završetka izborne promidžbe i vratiti navedene donacije donatorima u roku od 15 dana od dana primitka.

Ako povrat nije moguć ili je riječ o donaciji iz nedopuštenog izvora, dužni su u istom roku uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u korist državnog proračuna (broj računa za uplatu donacije: HR1210010051863000160, model 68, u poziv na broj upisati 7692 te OIB uplatitelja).

Zabrana financiranja

Koji su zabranjeni izvori financiranja?

Zabranjeno se financirati od:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba

- stranih fizičkih osoba, osim državljana drugih država članica Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, prema Registru državne imovine, ima više od 5% udjela ili dionica te javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima jedinica samouprave ima više od 5% udjela ili dionica te javnih i drugih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica samouprave ili su u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice samouprave (*provjeriti na sljedećim mrežnim stranicama: Ministarstva državne imovine - Registar državne imovine - <http://registar-iovina.gov.hr/>, Centra za restrukturiranje i prodaju - <http://www.cerp.hr/default.aspx?id=279>, sudskog registra Ministarstva pravosuđa - <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>, te putem portala www.fininfo.hr)*
- udruga radnika i poslodavaca
- udruga, zaklada i fundacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili izabrani dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima
- jedinica samouprave, osim u slučajevima i na način propisan Zakonom o financiranju
- neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru i to: ime, prezime i osobni identifikacijski broj fizičke osobe, odnosno naziv i osobni identifikacijski broj pravne osobe
- trećih osoba (posrednika), bilo u novcu ili u obliku proizvoda.

Što u slučaju primitka donacije iz nedopuštenih izvora?

Kandidati su dužni provjeriti dopuštenost svake primljene donacije za financiranje izborne promidžbe.

Svaku nedopuštenu donaciju dužni su prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate (broj računa za uplatu nedopuštene donacije: HR1210010051863000160, model 68, u poziv na broj upisati 7692 te OIB uplatitelja).

Ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne promidžbe i donacija

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu ne smije prelaziti iznos veći od:

- a) 800.000,00 kuna na izborima za gradonačelnika Grada Zagreba
- b) 480.000,00 kuna na izborima za župana i gradonačelnika velikoga grada (Vinkovci, Samobor, Kaštela, Bjelovar, Dubrovnik, Šibenik, Varaždin, Sisak, Karlovac, Pula, Slavonski Brod, Velika Gorica, Zadar, Osijek, Rijeka, Split)
- c) 200.000,00 kuna na izborima za gradonačelnika i općinskog načelnika u jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika
- d) 80.000,00 kuna na izborima za gradonačelnika i općinskog načelnika u jedinicama lokalne samouprave koje imaju od 3.001 do 10.000 stanovnika
- e) 40.000,00 kuna na izborima za gradonačelnika i općinskog načelnika u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 3.000 stanovnika.

Na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, odnosno zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda, ukupan iznos troškova izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos veći od 50% od iznosa utvrđenog u točkama a), b), c), d) i e).

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu u drugom krugu izbora može se povećati ukupno najviše do 20% od ukupnog propisanog iznosa u točkama a), b), c), d) i e), za kandidate koji su prešli u drugi krug izbora. Ukupan iznos troškova izborne promidžbe može se povećati za isti postotak za svaki sljedeći krug izbora.

Što u slučaju kada je ukupna vrijednost primljenih donacija za financiranje izborne promidžbe veća od dopuštenog iznosa troškova izborne promidžbe propisanog Zakonom o financiranju?

Kandidati su dužni ukupnu vrijednost donacija koja prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe vratiti uplatiocima-donatorima, razmjerno vrijednosti primljenih donacija, najkasnije do roka propisanog za dostavu Financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe (u roku od 30 dana nakon održanih izbora).

Dostava financijskih izvješća

Financijska izvješća dostavljaju se Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Informacijski sustav za nadzor financiranja

Informacijski sustav za nadzor financiranja je računalni program putem kojega kandidati dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu financijske izvještaje i druga propisana izvješća i podatke te putem kojega se propisana financijska izvješća objavljuju na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Koja su financijska izvješća o izornoj promidžbi kandidati dužni dostaviti, kada i kako?

Kandidati su dužni dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu financijska izvješća o financiranju izborne promidžbe s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća, **unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja** i to:

7 DANA PRIJE ODRŽAVANJA IZBORA, dakle zaključno s 08. svibnjem 2021.

- Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe
- Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe
- Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe (troškovi koji se odnose na medijsko oglašavanje, npr. plaćene obavijesti u novinama i drugom tisku, radijskim i televizijskim programima, elektroničke publikacije i sl. ostali oblici dnevnog ili periodičnog objavljivanja u skladu sa Zakonom o medijima („Narodne novine“, broj 59/04, 84/11 i 81/13).

30 DANA NAKON ODRŽANIH IZBORA, dakle zaključno s 15. lipnjem 2021.

Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim primicima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o troškovima za financiranje izborne promidžbe.

Sastavni dijelovi financijskog izvještaja su:

- Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe
- Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe
- Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe

Objava financijskih izvješća

Financijska izvješća objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Državno izborno povjerenstvo dužno je objaviti na svojoj mrežnoj stranici izvještaje o financiranju izborne promidžbe prvog radnog dana od dana njihove dostave Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Objava izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, izvješća o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i izvješća o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, koja se putem informacijskog sustava za nadzor financiranja dostavljaju u roku od 7 dana prije održavanja izbora, traje do objave financijskog izvješća o financiranju izborne promidžbe. Podatak o adresi fizičke osobe donatora i primatelja se ne objavljuje.

Financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe s propisanim priložima trajno se pohranjuju u informacijskom sustavu za nadzor financiranja i javno su dostupni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva na lako pretraživ način po različitim osnovama, u strojno čitljivom i otvorenom obliku.

Kandidati su dužni financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima trajno čuvati u izvorniku.

Naknada troškova izborne promidžbe

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica samouprave imaju:

- kandidati koji na izborima općinskih načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika dobiju najmanje 10% važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore
- kandidati koji na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina i kandidati koji na izborima za zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda dobiju najmanje 10% važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore.

Visinu naknade troškova izborne promidžbe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, najkasnije 7 dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora. Odluka Vlade objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Odluka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika te zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina i zamjenika općinskog načelnika koji se biraju iz reda hrvatskog naroda primjenjuje se i na prijevremene izbore te na dopunske izbore.

Rok za isplatu naknade troškova izborne promidžbe

Prema Zakonu o financiranju, rok za isplatu naknade troškova izborne promidžbe je 15 dana od dana objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o provedbi nadzora financiranja izborne promidžbe, odnosno u roku od 75 dana od dana objave konačnih rezultata izbora.

Isplata i raspoređivanje naknade troškova izborne promidžbe

Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe raspoređuju se razmjerno dobivenim glasovima prema konačnim rezultatima izbora.

Naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje se na poseban račun kandidata otvoren za financiranje izborne promidžbe.

Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe isplaćena na poseban račun kandidata otvoren za financiranje izborne promidžbe, raspoređuju se među kandidatima za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika sukladno njihovom sporazumu, a ako sporazum nije zaključen, na jednake dijelove.

Naknada troškova izborne promidžbe ne smije se isplatiti kandidatima u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe.

Sankcije

Koje su sankcije propisane za povrede odredbi Zakona o financiranju?

U slučaju povreda odredbi Zakona o financiranju propisane su administrativne i prekršajne sankcije.

Administrativne sankcije

- **potpuni gubitak naknade troškova izborne promidžbe** izreći će se u slučaju kada se sredstva izborne promidžbe koriste u nedopuštene svrhe i kada se za financiranje izborne promidžbe koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i oprema državnih tijela ili jedinica samouprave
- **djelomični gubitak naknade troškova izborne promidžbe** izreći će se u slučaju kada se prekorači ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe i ako se donatorima ne vrati ukupan iznos primljenih donacija koji prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe. Ako je

- prekoračeni iznos troškova izborne promidžbe veći od iznosa naknade troškova izborne promidžbe, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe
- **obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe** izreći će se u slučaju kada se propisana financijska izvješća u propisanom roku i sadržaju i na propisani način ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu.

Obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe traje do urednog ispunjenja propisanih obveza, a najkasnije do isteka roka za zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe. Ako se obveza ne ispuni u navedenom roku, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe.

Tko donosi odluku o administrativnoj sankciji?

Državno izborno povjerenstvo donosi odluku o administrativnoj sankciji koja se objavljuje na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Pismena upućena od strane Državnog izbornog povjerenstva na adresu elektroničke pošte, koja se dostavlja uz obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe, smatrat će se uredno zaprimljenim, osim pismena za koja je Zakonom o financiranju propisano da se smatraju zaprimljenim putem javne objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Prekršajne sankcije

Za povrede odredbi Zakona o financiranju kandidatima se mogu izreći novčane kazne u iznosu od 2.000,00 kuna do 20.000,00 kuna ako:

- ne prijave donaciju za koju nije zaključen ugovor, a čija vrijednost prelazi iznos za koji je potrebno zaključiti ugovor i iznos vrijednosti te donacije ne uplate u državni proračun
- u propisanom roku ne vrate donatorima, odnosno ne uplate u državni proračun donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe
- ne vode evidenciju o primitku donacija i ne izdaju potvrde o njihovom primitku te ako ne vode evidenciju o uplaćenim vlastitim sredstvima za financiranje izborne promidžbe
- ne prijave i/ili ne uplate u državni proračun vrijednosti donacija koje prelaze visinu iznosa utvrđenu Zakonom o financiranju
- ne otvore poseban račun za financiranje izborne promidžbe ili ga ne otvore u propisanom roku

- neutrošena sredstva preostala na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe ne rasporede na propisani način
- koriste sredstva izborne promidžbe u nedopuštene svrhe ili koriste sredstva državnog proračuna ili proračuna jedinica samouprave, prostorije i službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica samouprave
- prekorače ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe
- ne vrate donatorima ukupan iznos vrijednosti primljenih donacija koji prelazi iznos dopuštenih troškova izborne promidžbe
- ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe u propisanom roku i sadržaju i na propisani način
- ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe
- ne prijave uplatu donacija iz nedopuštenih izvora i ne doznače uplaćena sredstva u državni proračun
- rade politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju donacija za financiranje svog djelovanja
- ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima, u propisanom roku i na propisani način.

Državno izborno povjerenstvo će u okviru svog djelokruga obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o utvrđenim povredama Zakona o financiranju. Za prekršaje propisane Zakonom o financiranju, ovlaštenu tužitelj je državni odvjetnik.